

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TEORIA ȘI PRACTICA TRADUCERII EDITORIALE (I)				
Anul de studiu	2	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar		Laborator/ Lucrări practice	1	Proiect	1
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar		Laborator/ Lucrări practice	14	Proiect	14

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	192
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	194
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	250
Numărul de credite	10

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CG1 - respectă standarde de calitate în traducere CG2 - dezvoltă o strategie de traducere CG3 - traduce diferite tipuri de texte CG4 - înțelege materialul care urmează să fie tradus CG5 - efectuează adaptarea cultural-lingvistică a textelor CG10 - utilizează traducerea asistată de calculator
Competențe transversale	CS1- gândește în mod creativ CS2 - soluționează probleme

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Masterandul/ absolventul descrie nuanțat în sincronie și în diacronie principalele strategii și norme aplicabile traducerii literare, efectuează comparații critice între diferite versiuni în limba română ale unui text sursă supus traducerii.	Masterandul/ absolventul plasează în contextul istoric și cultural corespunzător operele și autorii reprezentativi ai literaturii franceze traduși în limba română.	Masterandul/ absolventul exprimă în mod coerent și argumentat opinii și analize despre principiile și strategiile de traducere, propunând soluții de îmbunătățire a versiunilor existente.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Aprofundarea de către studenți a competențelor tehnice și a uneltelor metodologice pentru a dezvolta o strategie de traducere cu respectarea standardelor de calitate în domeniul traducerii editoriale, contribuind în mod creativ la adaptarea cultural-lingvistică a textelor.
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Preliminarii pentru teoria și practica traducerii editoriale Convention sur la protection et la promotion de la diversité des expressions culturelles UNESCO	2	sistematizare; problematizare;	Fișa disciplinei https://www.ceatl.eu/fr/outils-du-metier/conventions-et-recommandations-internationales

2005. Déclaration sur l'intelligence artificielle			https://www.ceatl.eu/fr/outils-du-metier/declaration-sur-lintelligence-artificielle
Cadrul normativ național pentru traducătorul autorizat Cod CAEN 7430 - Activități de traducere scrisă și orală (interpreți); Legea nr. 178 din 4 noiembrie 1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor; Ordinul nr. 462 din 16 martie 1998 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor. Standardul european pentru servicii de traducere	2	vizionare și analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică; dezbateri; problematizare;	https://caen.ro/caen/7430-activitati-de-traducere-scrisa-si-orala-interpreti https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/11944 https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/16213 https://www.sertifikasyon.net/ro/detay/en-15038-tercume-hizmetleri-yonetim-sistemi-belgelendirme-sureci-nasil-dir/
Competențele unui traducător: competența gramaticală, socio-lingvistică, de discurs, strategică, interlingvistică dobândită, disimulativă, transferată; de traducere, lingvistică și textuală, de documentare, interculturală, tehnică	4	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică;	www.profession-traducteur.net www.faire-traduire.net APIT Asociația Profesională a Interpreților și Traducătorilor https://www.apit.ro/ https://apit.ro/legislatie/ Percepția traducătorilor români în privința standardului european SR EN 15038 Asociația Traducătorilor din România http://atr.org.ro/diverse/ATR_sondaj_standard_2008.pdf
Statutul de traducător. Traducătorul de editură. Traducătorul literar. Drepturile traducătorilor literari. ARTLIT – Asociația Română a Traducătorilor Literari	2	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică; dezbateri; problematizare;	https://www.artlit.ro/profesia/situatia-curenta https://www.artlit.ro/profesia/drepturi https://corintjunior.ro/traducatorul-tesator-de-povesti-in-limba-in-care-viseaza/ https://www.editura-art.ro/info/blogitem/interviu-miruna-voiculescu-mi-e-greu-sa-mi-recitesc-traducerile-publicate https://www.francezatraduceri.ro/articole/blog/
Modele de contract. Recomandări contractuale. Burse și stagii de perfecționare continuă. Hexalog sau Cod de bune practici. Recomandări pentru contracte echitabile	2	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică;	https://www.ceatl.eu/fr/outils-du-metier/hexalogue https://www.ceatl.eu/fr/outils-du-metier/recommandations-pour-des-contrats-equitables https://www.ceatl.eu/fr/outils-du-metier/contrats-types https://www.artlit.ro/profesia/model-de-contract https://www.artlit.ro/profesia/recomandari-contractuale https://www.artlit.ro/profesia/burse-si-perfectionare https://www.auf.org/nouvelles/appels-a-candidatures/appele-candidatures-stages-distance-de-traduction-langue-nationale-francais/
Traducătorul literar în Franța: regimul social și fiscal; proprietatea intelectuală a traducătorului literar; modele de contract; remunerarea traducătorului literar.	2	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică; dezbateri; problematizare; brainstorming;	https://atlf.org/kit-de-demarrage/#statut-social-et-fiscal https://atlf.org/wp-content/uploads/2021/10/MODELE-DE-CONTRAT-DE-TRADUCTION.pdf Point d'étape SNE/ATLF https://atlf.org/wp-content/uploads/2021/11/Code-des-usages_Point-detapeSNE_ATLF.pdf
Situația socio-economică a traducătorilor literari. Code des usages pour la traduction d'une œuvre de littérature générale.	2	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică; dezbateri; problematizare;	Enquête ATLF, juillet 2020 https://atlf.org/wp-content/uploads/2021/11/Enque%CC%82te_Socio_2020_protection-copie.pdf https://atlf.org/wp-content/uploads/2021/10/CODE-DES-USAGES.pdf https://centrenationaldulivre.fr/donnees-cles/code-des-usages-pour-la-traduction-d-une-oeuvre-de-litterature-generale
Vizibilitatea traducătorului literar. Modelul francez. ATLF (Association des Traducteurs Littéraires de France). ATLAS (Association pour la Promotion de la Traduction Littéraire). CITL (Collège International des Traducteurs Littéraires). MEL (Maison des Ecrivains et de la Littérature). TransLittérature - revue semestrielle éditée par l'Association des traducteurs littéraires de France (ATLF)	4	analiză de documente audio-vizuale; conversație euristică; dezbateri; problematizare;	https://atlf.org/association/ https://www.youtube.com/channel/UCUp55uNXLS-gdfoXmZjLlug/videos https://www.atlas-citl.org/ https://www.atlas-citl.org/conditions-de-sejour/ http://www.m-e-l.fr/ https://www.translitterature.fr/

Norme de redactare și tehnoredactare în traducerea editorială. Convenții specifice ale limbii țintă. Aspecte practice ale limbii române. Aspecte de natură formală (ortografie și punctuație): semne de punctuație; utilizarea majusculilor / minusculilor; scrierea abrevierilor, a acronimelor și a siglelor; scrierea derivatelor, a compuselor, a locuțiunilor, a grupurilor de cuvinte; aspecte legate de forma textelor.	2	lectură și analiză de documente; conversație euristică; sistematizare;	Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava http://editura.usv.ro/index.php?id_cms=7&controller=cms http://www.editura.usv.ro/files/Regulament.pdf Biblioteca Națională https://www.bibnat.ro/dyn-doc/publicatii/NORME%20DE%20REDACTARE.pdf
Norme de redactare și tehnoredactare în traducerea editorială. Convenții specifice ale limbii țintă. Aspecte practice ale limbii române. Aspecte de natură lexicală: situații de evitat; particularități ale neologismelor; soluții de evitare a împrumuturilor forțate; termeni complecși. Aspecte de natură gramaticală: particularități de utilizare; sugestii pentru evitarea unor clișee sau repetiții. Structura frazei: „puncte nevralgice”; variații libere; cacofonia; limbajul neutru din punctul de vedere al genului.	4	analiză de documente vizuale; conversație euristică; sistematizare;	Editura Junimea https://editurajunimea.ro/norme-de-redactare/ Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași https://www.editura.uaic.ro/pentru-autori/norme-de-tehnoredactare Editura Universității „Dunărea de Jos” din Galați https://www.gup.ugal.ro/index.php/ro/pentru-autori
Bilanț	2	conversație euristică; sistematizare;	
Bibliografie minimală recomandată			
Boisseau, Maryvonne, 2011, <i>De la traduction comme commentaire au commentaire de traduction</i> , Paris, Presses Sorbonne Nouvelle, (III 24392, 81'25/T80) Lederer, Marianne, 2020, <i>Culture et traduction : au-delà des mots</i> , Paris, Classiques Garnier, (II 54740,81'25/C94) Oseki-Dépré, Inès, 2011, <i>Théories et pratiques de la traduction littéraire</i> , Paris, Armand Colin, (III 22146,81'25/O-83) Raguet, Christine, 2004, <i>De la lettre à l'esprit - traduction ou adaptation?</i> , Paris, Presses Sorbonne Nouvelle, (III 22157, 81'25/D26) Reiss, Katharina, 2009, <i>Problématiques de la traduction</i> , Paris, Economica : Anthropos, (II 52712, 81'25/R45) Sapiro, Gisèle, 2012, <i>Traduire la littérature et les sciences humaines : conditions et obstacles</i> , Paris, Ministère de la Culture et de la Communication, Secrétariat général, Département des études, de la prospective et des statistiques (DEPS), (II 52284, 81'25/T80)			

Aplicații (lucrări practice)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Alegerea corpusului în vederea traducerii editoriale. Problematika drepturilor de autor. Aspecte teoretice (inventarierea și analiza unor tipuri variate de text). Aspecte practice (identificarea trăsăturilor și a caracteristicilor particulare la nivel generic, stilistic, etc).	2	dezbateri; problematizare;	Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Monitorul Oficial, Partea I nr. 60 din 26 martie 1996. https://lege5.ro/Gratuit/ge3deoji/legea-nr-8-1996-privind-dreptul-de-autor-si-drepturile-conexe Loi n°57-298 du 11 mars 1957 sur la propriété littéraire et artistique https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000315384/
Etapele de lucru ale traducerii scrise. Stabilirea normelor de redactare și tehnoredactare din traducerea editorială în concordanță cu specificul corpusului ales.	2	dezbateri; problematizare;	fișe de lucru; https://www.mylandris.com/chroniques-traduction-professionnelle/
Structura primelor și a ultimelor pagini ale cărții traduse: colecția; seria; coordonatorul seriei; prezentarea autorului; sponsorizările - indicațiile de copyright; ediție îngrijită de; descrierea CIP; ISBN-ul; pagina de titlu – dedicațiile, motto-urile; cuprinsul / tabla de materii; caseta tehnică. Elaborare și completare documente editoriale.	4	lectură și analiză de documente; conversație euristică; sistematizare;	documente în format electronic;
Aparatul auxiliar intern al cărții traduse: Prefața; Postfața; Nota asupra ediției; Cuvîntul înainte; Bibliografia sau referințele bibliografice; Indexul sau indicele de nume proprii; Glosarul sau indicele de materii. Elaborare și completare documente editoriale.	4	lectură și analiză de documente; conversație euristică; sistematizare;	documente în format electronic;
Aparatul auxiliar extern al cărții traduse: Cerere de editare a cărții; Declarație de originalitate a traducerii; Formular CIP; Contract de editare carte; Formular ISSN; Formular CIP; Macheta paginii. Elaborare și completare documente editoriale.	2	lectură și analiză de documente; conversație euristică; sistematizare;	Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava http://editura.usv.ro/index.php?id_cms=7&controller=cms

			ms http://www.editura.usv.ro/files/Regulament.pdf
Bibliografie minimală recomandată			
Ciupa, Anca, 2021, <i>Ghidul traducătorului: primul ghid dedicat traducătorilor din România</i> , Oradea, Editura Cartea Ta			
Sardin, Pascale, 2013, <i>La cohérence discursive à l'épreuve : traduction et homogénéisation</i> , Paris, Presses Sorbonne Nouvelle, (III 22863, 81'25/C61)			
Schwerter, Stéphanie, 2019, <i>L'erreur culturelle en traduction: lectures littéraires</i> , Villeneuve-d'Ascq, Editura Presses Universitaires du Septentrion, (III 25909, 81'25(FR)/S36)			

Aplicații (proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Practica traductivă pregătitoare pe corpusul ales. Identificarea dificultăților întâmpinate în funcție de specificul corpusului și stabilirea unor strategii adecvate de soluționare. Sistematizarea dificultăților și a capcanelor gramaticale, lingvistice și stilistice frecvente.	2	dezbateri; problematizare; conversație euristică;	fișe de lucru;
Analiza comparativă a variantelor de traducere individuală. Critica pozitivă a versiunilor de traducere. Argumentarea și susținerea variantelor personale de traducere.	4	lectură și analiză de documente; conversație euristică; sistematizare;	fișe de lucru individuale; documente individuale în format electronic;
Elaborarea unei versiuni colective de traducere pentru corpusul ales: coerența textuală / de registru lingvistic / stilistică, armonizarea lexicală, omogeneizarea, etc.	4	lectură și analiză de documente; sistematizare;	fișe de lucru individuale; documente în format electronic;
Revizuirea finală a traducerii editoriale: verificarea tehnică a formatului electronic; definitivarea corecturii la nivel ortografic / gramatical / sintactic.	2	conversație euristică; sistematizare;	fișe de lucru individuale; documente în format electronic;
Verificarea lucrării paginate pentru bun de tipar; verificarea listării pe calc.	2	conversație euristică; sistematizare;	documente în format electronic;

Bibliografie minimală recomandată

Ghid practic al Departamentului de limba română din Direcția Generală Traduceri a Comisiei Europene

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/styleguide_romanian_dgt_ro.pdf

GHID STILISTIC de traducere în limba română pentru uzul traducătorilor acquis-ului comunitar, ediția a V-a, revăzută și adăugită INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA Direcția Coordonare Traduceri, București, 2008, http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/2020/04/ghid_stilistic_2008_erata-1.pdf

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Pană-Dindelegan, Gabriela (coord.), Dragomirescu, Adina, 2016, *Gramatica de bază a limbii române*, ediția a II-a revizuită, Univers Enciclopedic Gold, București, (III 25243, 81'36/G76)

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Vintilă-Rădulescu, Ioana, (coord.), 2021, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, 2019, ediția a III-a revăzută și adăugită, Univers Enciclopedic, București, (DOOM) (III 26384; 038/D39)

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, 2016, *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediție revăzută și adăugită, Univers Enciclopedic, (DEX), (P III 747)

Stoichițoiu-Ichim, Adriana, 2007, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică / Influențe / Creativitate*, editura BIC ALL, București, (III 20293, 81'373/S88)

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoașterea terminologiei utilizate în domeniul teoriei și practicii traducerii editoriale; Capacitatea de utilizare adecvată a codurilor, convențiilor și normelor din traducerea editorială; Înțelegerea importanței traductologiei în raport cu standardele de calitate în profesia de traducător;	Evaluare pe parcurs Observația sistematică Evaluare finală Probă scrisă (traducerea și argumentarea teoretică a unei versiuni de traducere editorială/fragment) urmată de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor în lucrarea scrisă;	50 %
Lucrări practice	Capacitatea de a construi argumentări pro/contra, de a realiza analize reflexive și critic – constructive în alegerea soluțiilor traductive; Capacitatea de a opera în mod creativ transferuri cognitive în omogeneizarea versiunilor de traducere;	Evaluare pe parcurs Observația sistematică Probă orală - verificarea versiunilor pe parcurs (proiect individual);	25%
Proiect	Capacitatea de a asuma roluri și activități specifice muncii de revizuire în echipă; Capacitatea de a executa în mod responsabil sarcini profesionale în condiții de autonomie restrânsă; Capacitatea de a soluționa probleme particulare și de aplica o strategie de traducere eficientă în adaptarea	Evaluare pe parcurs Observația sistematică Evaluare finală Probă orală (proiect de grup de traducere colaborativă);	25%

	cultural-lingvistică a textelor.		
--	----------------------------------	--	--

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Lector univ. dr. Elena-Camelia BIHOLARU	Lector univ. dr. Elena-Camelia BIHOLARU

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	Conf. univ. dr. Raluca-Nicolata BALAȚCHI Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica PETROȘEL